„ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 55-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL | În România 3 lei | În străinătate 6 lei

Nr. 296 Duminică 30 Octombrie 1938
12 Pagini P I I I I

Taxa postală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120. 288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 În străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Cauzele obiective ale chiriilor urcate

Cu prilejul mutatului de Sf. Dumitru, două fapte caracteristice s'au impus atenției fiecăruia din noi: pe deoparte, numărul neobicinuit de mare al apartamentelor de închiriat, pe de alta, prețul ridicat al chiriilor.

La prima vedere, s'ar părea de neconceput prețuri mari la chirii, la ofertă masivă de închirieri. Dar atunci, care să fie explicația acestui fenomen?

Lăcomia proprietarilor? — așa cum s'au grăbit să afirme unele cotidiane, în baza unor „anchete" de circumstanță?

Adevărul e că dacă am avut o perioadă, între anii 1925—1932, când investițiile imobiliare prezentau un interes deosebit, datorită unei rentabilități ridicate, anii de criză care au urmat, cu reducerea afacerilor și împuținarea beneficiilor, au influențat și nivelul chiriilor. Și cum, tot din cauza stărilor de criză, a devalorizărilor monetare și a încordărilor din politica internațională, capitalurile disponibile au continuat să-și găsească refugiul în construcții imobiliare, înmulțirea acestora a împins și mai mult la sporirea ofertei apartamentelor de închiriat dincolo de nivelul cererilor.

Dacă la acestea adăogăm abrogarea avantajelor de care se bucurau noile construcții, scumpirea materialelor de construcție, începând din anul 1935—36, dar mai ales sporul de sarcini fiscale, comunale, etc., abătute asupra proprietății clădite, e ușor de înțeles, dece investițiunile imobiliare au astăzi o rentabilitate aproape inexistentă, în ciuda chiar a chiriilor urcate.

Sarcinile fiscale contribue într'adevăr în covârșitoarea măsură la împuținarea randamentului proprietății clădite și, fatalmente, la scumpirea chiriilor.

Potrivit noilor revizuiri fiscale, venitul imobiliar este cu mult mai greu impus decât venitul din salarii și decât venitul din valori mobiliare.

Un salariat cu 4.000 lei pe lună, plătește la venitul său anual de 48.000 lei o sarcină totală de lei 3.834, adică 8% și în care intră: 4% elementar (lei 1.920), 2% F. A. N. (lei 960), 0.5% fond. muncii (240), 0.3% drumuri (144), supracotă la 45.000 (570). Total 3.834.

Un deținător de titluri la purtător, cu venituri în valoare tot de 48.000 lei, plătește sarcini fiscale de lei 10.152 sau 21.15%; dacă titlurile sunt nominative plătește 9.240 (19.25%); la depozite bancare sub 3 luni plătește 8.328 (17.34%); la depozite peste 3 luni, plătește 6.245 (13%); la scrisuri funciare urbane, lei 6.245 (13%).

In schimb, proprietarul imobiliar, cu un venit de 48.000 lei anual, plătește fiscului 11.852 lei, adică 24.7% și anume: 10% Stat (4.800), 7% comună (3.280), 3% județ (1.440), 2% drumuri (960), 2% F. A. N. (960), supracota la 37.000 lei (412)=11.852.

Iar proporția de sporire a sarcinii fiscale, în raport cu creșterea veniturilor, este cu mult mai mare la veniturile imobiliare decât la cele din salarii și din valori mobiliare. Astfel, la un venit imobiliar de 120.000 lei anual, corespunde o sarcină fiscală de lei 30.780 pe an, adică de 25.66%, în timp ce la același venit decurgând din valori mobiliare corespunde o sarcină medie de circa 15%, iar la același venit provenit din salarii se percepe o sarcină de numai 13.728 lei anual, adică de 11.44%.

Trebue să adăogăm că în aceste cifre nu sunt cuprinse taxele și impozitele comunale, care, precum se știe, au suferit și ele majorări foarte importante.

Dar proprietarul mai are de suportat paguba chiriilor neplătite, a cheltuielilor de întreținere, a încăperilor rămase neînchiriate, a stărilor de ruină în care de foarte multe ori i se lasă imobilul.

Ar fi deci, prea comod și prea nedrept să se dea toată vina pe proprietar, când cauzele chiriilor urcate sunt mult mai complexe și mai obiective.

DIFERENDUL UNGARO-CEHOSLOVAC

Bunăvoința și spiritul larg de sacrificiu manifestate de Cehoslovacia nu par să găsească înțelegere la Budapesta. Guvernul ungar, nu numai că prin limbajul lui denotă o stare de nervozitate inexplicabilă și în orice caz, cu totul nepotrivită cu rolul lui de solicitator excesiv, dar a adoptat în ultimele zile față de Cehoslovacia o atitudine care depășește cadrul unor negocieri normale și de bună voință reciprocă.

La noile propuneri pe cari guvernul cehoslovac le-a trimis la Budapesta și pe care însuși guvernul ungar le-a considerat ca reprezentând aproape 80 la sută din revendicările etnice ale Ungariei, guvernul ungar a răspuns printr'o notă prin care își menține revendicările în întregime și oferă sau plebiscitul, sau arbitrajul celor două Mari Puteri, Germania și Italia, la care însă cere să se adauge și Polonia.

Era sigur că Cehoslovacia nu va putea accepta plebiscitul pentru o regiune în care Ungaria nu are nici un temei să invoace principiul etnic și pe care nu o cere decât în virtutea unor considerațiuni de ordin politic.

Refuzând, cum era și firesc, plebiscitul, care de altfel este și în contradicție cu voința poporului rutean, guvernul din Praga a declarat că e gata să accepte arbitrajul celor două Mari Puteri, Germania și Italia, dar că, dacă e vorba ca la aceste două Mari Puteri să se adauge și alte state, în speță Polonia, atunci el cere ca din comisiunea de arbitri să facă parte și România. Guvernul cehoslovac a considerat că intrarea numai a Poloniei în comitetul de arbitri ar fi putut prejudicia interesele Cehoslovaciei, întrucât Polonia, în afară de chestiunile pe care le mai are ea însăși în litigiu cu Cehoslovacia, în diferenul cu Ungaria, ea a luat poziție, și de aceea a cerut, pentru restabilirea echilibrului, și intrarea României alături de ceilalți arbitri.

Guvernul ungar a refuzat însă această formulă sub pretextul că România nu este o Mare Putere.

Nu voim să vedem în invocarea acestui motiv nimic jicnitor. Să ne fie însă îngăduit să spunem că, din moment ce guvernul ungar a socotit că la cele două Mari Puteri, Germania și Italia, se poate adăoga și o a treia Putere, nu se mai poate invoca nici față de România principiul ierarhiei între Puteri.

Dar, trecând peste această inadvertență maghiară, nici din punct de vedere al dreptului internațional nu poate fi justificată, în materie de arbitraj, o asemenea concepțiune. Este un fapt definitiv stabilit că în cazurile de arbitraj internațional între state, acestea au dreptul absolut de a-și alege arbitrii. Nicăeri nu s'a prevăzut vreodată că în alegerea arbitrilor trebue să se ție seamă de erarhia între puteri. Au fost chiar nenumărate cazurile când s'a recurs la arbitrajul unor persoane eminente, fie șefi de stat, fie jurisconsulți, fie diplomați. Oare Elveția, care nu poate fi considerată ca o mare putere, n'ar avea autoritatea de a fi arbitru într'un litigiu între state? Este o pretențiune total neîntemeiată.

Dar, în cazul Cehoslovaciei nu poate fi vorba de principiul erarhic între arbitri și din alt punct de vedere. Din moment ce Ungaria cere ca în comitetul de arbitri să facă parte Polonia, ca vecin al statului cehoslovac, acesta are tot dreptul să ceară, la rândul lui, participarea României la judecarea litigiului, România fiind și ea un vecin al statului cehoslovac. Și, din moment ce e vorba ca, pe viitor, toți vecinii Cehoslovaciei să garanteze noile frontiere ale acestui stat, era firesc ca guvernul din Praga să facă apel și la singurul vecin CARE NU A FORMULAT ȘI NU ESTE DISPUS SA FORMULEZE NICI O REVENDICARE TERITORIALA și a cărui judecată nu va fi, în niciun caz, influențată de vreun interes personal.

Guvernul din Budapesta însă își trădează gândul adevărat când invoacă și un alt motiv al refuzului lui de a accepta propunerea Cehoslovaciei și anume motivul că prin participarea României s'ar reînvia spiritul Micii Înțelegeri pe care Ungaria ar dori să-l considere perimat.

Spiritul Micii Înțelegeri? Întrucât împiedica el existen-

(Continuare în pagina 2-a)

Inmormântarea aviatorilor
comandor Negru și locot. Isvorski

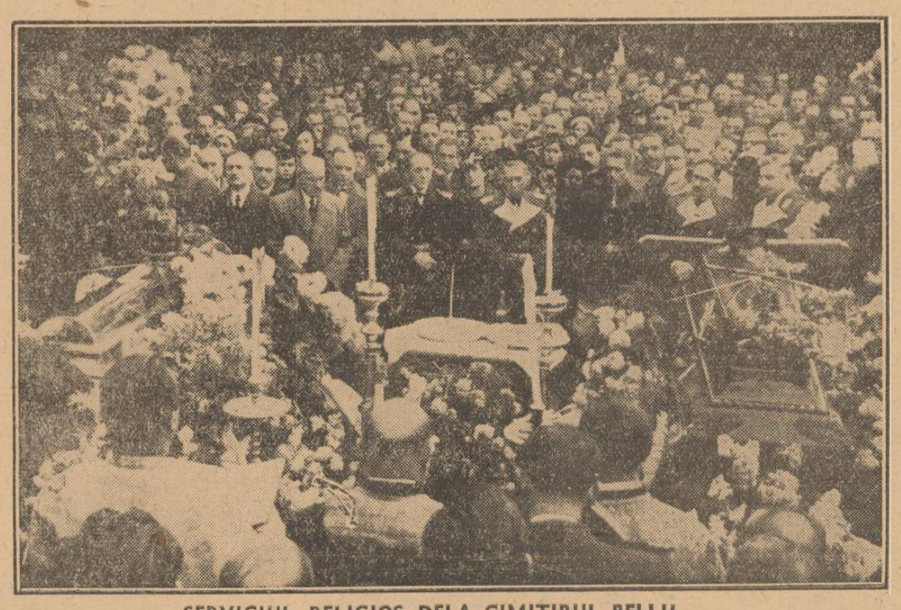

SERVICIUL RELIGIOS DELA CIMITIRUL BELLU
(Reportajul în corpul ziarului)

Intoarcerea în noi înșine

de AL. GREGORIAN

Tributari unor vitregii ale trecutului, noi păstrăm încă tarele unei mentalități dureroase. Izbiți de toate năpastele soartei, încălcați de toate hoardele barbare ale Asiei terorizați de atotputernicia semilunei, de cnutul rusesc, de fanarioți, de colosul austro-german, — cât am fost o țară mică, am zăcut aproape tot timpul în subistorie. Cu excepția câtorva binecuvântate și prea scurte înseninări sub Mircea, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul, cerul nostru a fost totdeauna acoperit de nori, văzduhul spintecat de fulgere năpraznice, sufletele noastre terorizate de tunete și bătute de uraganele destinului maștер.

Conștienți de puținătatea forțelor noastre proprii, Domnii care au ocârmuit țara în aceste vremuri tragice, au găsit că luerul cel mai înțelept — și într'adevăr înțelept a fost — era să caute ocrotiri puternice în afară. Astfel am avut o lungă perioadă în care poporul român a stat sub suzeranitatea Sublimei Porți și alta în care am fost tutelați de împărăția rusească. La 1877, ciclul acesta de capitulații umilitoare dar de neînlăturat, a fost încheiat de sabia Regelui Carol I și de spângile dorobanțului român la Plevna.

De atunci încoace, fiindcă ne cucerisem independența cu forțe proprii, ar fi urmat să ieșim din subistorie. Din pasivitatea fatală în care ne-au ținut veacurile, ar fi trebuit să intrăm într'un ritm activ, din obiect al istoriei altora, să devenim subiect de istorie, al propriei noastre istorii. Dar împrejurările nefavorabile nu ne-au lăsat să ieșim complet deasupra valurilor. Antagonismul forțelor europene, complicat de urmările războiului franco-german dela 1871, antagonism care pregătea erupția infernală din 1914, ne-a impus să continuăm — într'o formă atenuată — politica minoră a trecutului și să ne apropiem astfel de Germania.

Atâtea veacuri de vegetare în orbita istorică a altor neamuri n'au putut trece fără să nu lase urme în sufletul și în mentalitatea românului. Nedeprins să-și susțină singur interesele proprii în fața lumii, el a continuat să-și caute dragomani aiurea și să-și lege soarta de soarta altora. Un sentiment gregar, plus fatalitățile geopolitice, l-au făcut să nu se simtă bine și în siguranță decât alături de alții. Așa se explică de ce, chiar după ce România Mică a devenit România Mare, noi am continuat să facem o politică de sateliți mărunți, așezându-ne sub suzeranitatea Ligii Națiunilor și a Franței. Ceea ce a fost cândva înțelepciune și prevedere voevodală, s'a diformat și s'a transformat cu timpul în țară apăsătoare.

Mentalitatea aceasta nevolnică persistă și astăzi. Deși România e ca întindere geografică aproape cât Italia (România: 300.000 km.², Italia: 310.000!) și mai mare decât Anglia și Irlanda de Nord la un loc cu aproape 60.000 km.², dar cu incomparabile resurse economice în această epocă în care primează economicul, noi continuăm a ne număra printre statele mici și cu interese limitate, căzând într'o bleagă contemplație în fața puterilor mari. Un pesimism ucigător și greșelile trecutului peste care s'au suprapus calomniile vrășmașe și defetismul, au făcut să ne pierdem încrederea în noi înșine, în destinul și în posibilitățile noastre.

Deprinși să detestăm cu ușurință ce e al nostru, nu căutăm nicio certitudine în noi înșine. De aci, nevoia de a ne uita mereu peste granițe și de a aștepta ca milogii totul de acolo. De aci această penibilă diformare sufletească la noi care ne face să fim prea mult filofrancezi, prea mult filogermani sau filoitalieni, chiar filospanioli și filoabisinieni până ieri, dar prea puțin filoromâni, dându-ne noi înșine voe de blam, ca și cum am asculta un cuvânt de ordine al dușmanilor românismului.

Evident că nu trebue să cădem în eroarea de a ne socoti formidabili, foarte mari și foarte tari. Până aci mai e mult. Trebue timp și e nevoe de eforturi eroice și susținute pentru aceasta. Dar între această atitudine care ar fi acum o exagerare primejdioasă și între cealaltă, de lenuperi închirciți pe înălțimi, e o poziție naturală și care ne-ar sta bine: demnitatea. Dacă am fi mai demni, am aștepta mai puțin dela alții și am pretinde mai mult dela noi înșine; am exalta mai puțin virtuțile și puterile altora și am cultiva mai mult pe ale noastre; am fi mai încrezători în destinul neamului nostru; dacă am fi mai demni ne-am iubi mai mult, am avea mai multă ordine în conștiințe, incompatibilă cu anarhia în afară.

(Continuare în pag. 2-a)

M. S. Regina Maria a Iugoslaviei a plecat la Zürich

Belgrad, 27 (Rador). — *Agenția „Avala" transmite:*

Joi dimineață, la ora 9, M. S. Regina Mamă Maria a Iugoslaviei, a părăsit Belgradul, cu destinația Zuerich, pentru a consulta mai mulți medici, în urma unei crize de ficat.

Sosită la ora 20 la Kranj, M. S. Regina Mamă a plecat spre Zuerich la ora 22.

Școala și familia

de N. BATZARIA

Poate ar fi mai exact să spunem „Școala și societatea" deoarece, mai mult decât mediul familiei, este vorba despre influența mediului social asupra formațiunii intelectuale și mai ales morale a tineretului, care n'a ajuns încă la vârsta majoră.

In ce privește actualitatea și deosebita importanță a chestiunii, credem că este de prisos să stăruim. Intâmplările din zilele din urmă, întâmplări cari au îndurerat atâtea familii vrednice de toată stima și au trezit îndreptățite îngrijorări la toți părinții de copii, au dat — din nenorocire — chestiunii o actualitate mai mare și au făcut și mai necesară cercetarea ei. „Cercetarea ei", ceeace înseamnă cunoașterea exactă a cauzelor care au o influență dăunătoare asupra tineretului și găsirea mijloacelor de a înlătura aceste cauze sau măcar de a le anihila în măsura posibilului efectelor lor rele.

Nu avem de gând să turnăm, cum se spune, gaz peste foc, adică să deschidem din nou vechea discuțiune, — ca să nu-i spunem dispută — dacă asupra școalei sau asupra familiei, ori, cum am precizat mai sus, asupra societății, cade o parte mai grea de vină în exemplele adânc regretabile de cari dau uneori dovadă unii tineri de pe băncile școalelor.

Asupra acestui punct și fără să căutăm a cerceta și cântări partea de vinovăție a fiecăruia din cele două instituțiuni, ne mărginim să exprimăm dorința ca între școală și familie să fie o colaborare mai activă și mai strânsă, o bună înțelegere mai continuă. Stăruim, de asemenea, asupra nevoiei imperioase de a se depune toate sforțările și de a se lua toate măsurile cu putință pentru însănătoșirea mediului social, pentru purificarea într'un sens mai moral a atmosferei sociale.

(Continuare în pagina 2-a)

INSEMNĂRI
DIVERTISMENT EDILITAR

Exoticul și ineditul sunt de găsit, adeseori, lângă noi. Greutatea este doar să le descoperi, și, — dacă se poate, — să te și bucuri de ele.

Voiți dovada?... Dacă dv., — copleșit de vulgaritatea vieții de pe malurile Dâmboviței și cu sufletul tânjind după luminoasa și pura linie clasică, — ați voi să poposiți lângă armonioasa Acropole atheniană sau lângă vastul For roman, ați face o greșală...

Și iarăși,—exilați în acest București zgribulit și chircit acum ca o cismă veche, cugetând, să zicem, la nedeslegatele mistere îngropate pe veci, odată cu Faraonii, în noaptea piramidelor, — dacă ați dori să poposiți în vecinătatea bătrânului și sfântului Nil, vă asigur că ați face altă greșeală.

De ce să vă duceți până acolo? Banii sunt puțini și timpurile grele!

Duceți-vă, mai bine, în comuna Militari, — la o palmă de loc, cu autobuzul, — și veți pluti în plină antichitate. Există acolo o stradă care, — mirați-vă cât vreți, dar e adevărat, — se numește **Evrika,** foarte aproape de alta care, închipuiți-vă, se chiamă **Arhimede...** Codiriști de bice, sticle de lampă și cremene de scăpărat găsiți pe strada **Vestalelor,** iar opinci de prima calitate pe str. **Horațiu...** In ulicioara **Octavian August** intri, pe lângă un loc viran, din ulicioara **Azur** pe alături de o curte goală...

Ghidușul care, — într'un moment, să zicem, de fantezie, — a ținut să reînvie într'o biată suburbană o ilustră galerie a antichității, nu l-a uitat pe săracu **Ramses,** titular al altei ulițe... Și, ca să aibă „pentru toate gusturile", a botezat o fundătură și cu numele de **David,** așa, ca să se găsească...

Toate aceste bazaconioase numiri, — existând în realitate, repetăm, în com. Militari, — fac, desigur, să nască un zâmbet, ca în fața unei glume reușite... Dar, iată, nu ne sfiim să spunem că ghidușia durează prea de mult. Cetățenii de prin partea locului, (pe cari-i salut cu toată stima), să se gândească puțin, ce naiba, și la alde Mihai Viteazu, Mircea cel Bătrân, Ștefan cel Mare, Brâncoveanu și alții... Să nu se jeneze de ei, măcar că nu i-au cunoscut personal... *M. Negru.*

Aniversarea republicii cehoslovace

Se împlinesc astăzi 20 de ani dela întemeierea republicii cehoslovace — 20 de ani de când, după secole de asuprire, o națiune plină de vigoare și-a recâștigat dreptul la o viață liberă, contribuind prin sacrificiul sângelui, alături de toți acei cari luptau pentru dreptate și libertate, la sfărâmarea lanțurilor robiei.

Dureroasă aniversare care nu mai trezește astăzi în sufletul întregei națiuni cehoslovace de cât amintirea jertfelor ei izvorîte din elanul celui mai cald patriotism și dintr'o conștiință națională care a rămas neatinsă, cu toate opririle la care a fost supusă. Dureroasă aniversare care nu mai îngăduie astăzi națiunii cehoslovace să-și manifesteze, așa cum ar fi dorit-o, bucuria ei de a figura printre popoarele libere ale Europei și recunoștința ei față de acei cari, în clipe când dreptul stăpânea forța brutală, i-au dat libertatea și i-au garantat suveranitatea națională.

Dacă împrejurările atât de vitrege au transformat aniversarea de astăzi într'o zi de durere, poporul cehoslovac și republica cehoslovacă în frontierele ei actuale, pot totuși fi mândri că în istoria Europei din ultimii 20 de ani nu va figura un rând, nici unul singur, care să fie o învinuire adusă modului cum republica, așa cum a fost întemeiată acum 20 de ani, și-a îndeplinit rolul ei între statele europene și în serviciul cauzei dreptății și a păcii. Se va scrie însă în această istorie a timpurilor noastre o pagină de admirație și de recunoștință pentru bravul popor care, deși înzestrat cu cele mai eroice însușiri și deci, grație simțului de prevedere, era pregătit să-și apere țara, totuși, spre a nu fi învinuit că el a provocat dezastrul unui război mondial, a preferat sacrificiile cele mai dureroase.

Dacă aniversarea de astăzi numai este pentru națiunea cehoslovacă decât amintirea unui act de dreptate săvârșit acum 20 de ani, dar care n'a putut dăinui în întregimea lui, tocmai în această amintire și privind cu încredere viitorul, națiunea cehoslovacă poate găsi îndemnul de a dovedi lumii că micșorarea teritoriului ei n'a știrbit cu nimic din însușirile ei și că valoarea unei națiuni și contribuția ei la opera de dreptate, de libertate și de civilizație, nu sunt în raport cu întinderea teritoriului în cuprinsul căruia i se îngăduie să trăiască.

Cu urarea sinceră ca poporul cehoslovac să-și găsească în viitorul strălucit pe care, fără îndoială, și-l va făuri, o consolare a zilelor dureroase de astăzi, poporul român îi trimite un salut de sinceră prietenie.

Caracterul etnic român al zonei frontierei de vest

In zona frontierei de vest, populată de o massă compactă românească, numărul maghiarilor a fost neinsemnat în tot cursul secolului al XVIII-lea, când a început să se stabilească câteva grupuri de coloniști.

Nici în Oradea nu erau pe atunci maghiari.

In lucrarea sa: „Geographie des Königsreichs Ungarn", publicată la Pressburg (Bratislava), în anul 1780, geograful german Karl Gottlieb von indisch, spune că orașul Gross-Wardein (Oradea), în acea epocă, era împărțit în trei părți deosebite:

ORADEA ROMANILOR, Oradea soldaților (cartierul militar) și Oradea episcopală (cartierul unde se află reședința episcopală). Dacă ungurii ar fi fost stabiliți în acest oraș, desigur că geograful german ,Karl Gottlieb v. Windisch, n'ar fi avut niciun motiv să nu-i pomenească în lucrarea sa.

Un alt scriitor german, Sigmund von Birken, care a trăit în secolul al XVII-lea, într'o lucrare a sa tipărită în anul 1684 („Der Verwehrte Donau Strand mit allen seinem Ein — und zuflüssen"), spune că Varadium — numirea latină a cetății Oradea, — împreună cu satul Negru din apropiere (zu teutsch Schwarzfütze; Feketetho) „locuit de români", era o cetate de graniță, „care despărția Transilvania de Ungaria".

Iată cum și în epoca aceea, când și-a publicat cartea sa, Sigmund von Birken, — sfârșitul secolului al XVII-lea — maghiarii nu erau stabiliți în regiunea actuală a frontierei de vest; iar Oradea era considerată o cetate a Transilvaniei, la frontiera sa de vest, ce o despărția de Ungaria.

In orașul Careii Mari, Românii sunt locuitorii de baștină și, după cum se constată din cărțile funduare vechi, ei au fost proprietarii tuturor caselor din centrul acestui oraș. In cărțile funduare din secolul al XVIII sunt trecute numele proprietarilor români: Curtean, Șincai, Sofronie, Mărian, Butean, Șoncutam, Vodă ș. a.

După autorul maghiar, Fenyes Elek, în 1839, orașul Arad avea mai mulți Români,

(Continuare în pag. 2-a)

SCRISORI DIN ITALIA

Diferitele aspecte ale apărării rasei

de N. de ALDISIO

ROMA, Octombrie

Lupta împotriva evreilor, începută acum câteva săptămâni în Italia, a scos în evidență anumite probleme de un ordin mai general, la studierea cărora fascismul s'a atașat dela începuturile lui. E vorba înainte de toate de diferitele măsuri pentru îmbunătățirea și apărarea rasei italiene. S'a scris că problema evreiască nu era decât unul din aspectele politicei menite să apere națiunea italiană de orice amestec strein. Fără îndoială există și motive politice cari au inspirat măsurile luate împotriva evreilor italieni și streini. Intenția noastră nu e de a examina aceste motive, ci să ne oprim asupra temei generale a apărării rasei, care interesează nu numai pe italieni.

Să notăm mai întâi că aceste chestiuni sunt studiate și expuse în prezent în Italia fără părtinire și fără prea mult zel. S'a revenit asupra exagerărilor în care au căzut mai multe ziare ce s'au lăsat târâte în explicații în cari spiritul de partid ocupa mai mult loc decât senina obiectivitate științifică.

Astfel, ca să nu cităm decât un singur exemplu, revista „La difesa della razza", organ semi-oficial, nu a șovăit să publice fotografii de tineri și de tinere, blonzi cu ochii senini, ca înfățișând tipul caracteristic al rasei italiene. Dar publicația condusă de d. Telesio Interlandi, unul dintre cei mai mari antisemiți italieni, admite totuși că oamenii de statură mijlocie, cu părul negru ondulat și cu ochii negri ca tăciunele sunt tot atât de curați italieni ca și arienii blonzi. Dar acesta nu e decât un episod.

Trebue să recunoaștem, în deplină obiectivitate, că grija de a păstra puritatea rasei a existat totdeauna în doctrina fascistă. In 1920, d. Mussolini a rostit un discurs în care între altele a spus

(Continuare în pag. 2-a)

Dispariția unor documente din dosarul procesului de spionaj dela New-York

New York, 27 (Rador). — *Un dosar conținând copii fotografice după opt scrisori, introduse ca evidențe de guvernul Statelor Unite, în procesul contra celor patru spioni germani, a lipsit azi la deschiderea ședinței.*

Copiile din dosarul dispărut erau făcute după scrisorile pe cari acuzatul Rumrich le scrisese unui agent german Sanders pe adresa femeii Jorda Dundee, ce fusese condamnată de tribunalele acestei țări pentru spionaj.

Sfaturi la Predeal